

การพัฒนาแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน
ตามทฤษฎีขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพลในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

DEVELOPMENT OF A PARTNERSHIP MANAGEMENT MODEL AMONG THE
SCHOOL, FAMILY, AND COMMUNITY IN ACCORDANCE WITH THE OVERLAPPING
SPHERES OF INFLUENCE THEORY IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE
OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION

ดาวสวรรค์ วงศ์เสนา¹ วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์² อัจฉรา นียมภา³ และสนั่น ประจงจิต⁴

Daosawan Wongsena¹, Wisut Wichitputchraporn², Achara Niyamabha³, and Sanan Prachongchit⁴

^{1,2,3,4}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

^{1,2,3,4}Faculty of Education, Kasetsart University

Received: May, 9, 2021 / Revised: June, 5, 2021 / Accepted: June 7, 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ตามทฤษฎีขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพล และเพื่อพัฒนาและประเมินรูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 330 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการเป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชน และแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการเป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการเป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการร่วมมือ ด้านการเรียนรู้ และด้านจิตอาสา รูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ประกอบด้วยสามส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย แนวคิด หลักการ และวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 องค์ประกอบการเป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ประกอบด้วย การเลี้ยงดู การสื่อสาร จิตอาสา การเรียนรู้ การตัดสินใจ การร่วมมือ และแนวทางการบริหารแบบหุ้นส่วน และส่วนที่ 3 ปัจจัยความสำเร็จประกอบด้วย ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วน ขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพล

Abstract

The objectives of this research were to study the existing and desirable conditions of partnership among the school, family, and community in accordance with the overlapping spheres of influence theory; and to develop and evaluate a partnership management model among the school, family, and community. The research sample consisted of 330 school directors under the Office of the Basic Education Commission. The employed research instruments included a questionnaire on partnership among the school, family, and community, and a scale for assessment of the model's propriety. Data were analyzed using the percentage, mean, standard deviation, content analysis, and priority needs index.

The research results indicated that the rating mean of the existing condition of partnership among the school, family, and community was at the moderate level, while the rating mean of the desirable condition of partnership among the school, family, and community was at the highest level. Results of priority needs index analysis showed that the top three indices were that of cooperation, that of learning, and that of volunteer-mindedness. The developed partnership management model among the school, family, and community comprised three components. The first component was the introduction consisting of the concepts, principles, and objectives; the second component was the components of the partnership management model among the school, family, and community consisting of parenting, communicating of volunteer-mindedness, learning, decision-making, collaborating, and guidelines for partnership management model; and the third component was the success factors consisting of the family, school, and community. The evaluation results of the developed model showed that the appropriateness and feasibility of the model were at the very high level.

Keywords: Partnership Management Model, Overlapping Spheres of Influence

บทนำ

การศึกษา คือ หัวใจสำคัญของการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างให้มนุษย์มีความรู้ ความคิดเป็นบุคคลที่พร้อมไปด้วยคุณธรรมและจริยธรรมดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้มีการจัดการศึกษาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล ให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษา ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและ

การจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ และการบริหารทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่โดยตรง โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เปิดโอกาสให้โรงเรียนครอบครัว และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการและบริหารการศึกษาโดยพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม (Ministry of Education, 2002) แต่ในปัจจุบันการจัดการศึกษาก็ยังต้องประสบกับปัญหาด้านคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาอย่างยิ่งในมิติของการพัฒนาผู้เรียนให้มี

ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความพร้อมและสามารถที่จะเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพนั้น ไม่ได้เป็นเพียงภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบของสถานศึกษาเพียงหน่วยงานเดียว เพราะการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นที่โรงเรียน หรือที่บ้านโดยสถาบันครอบครัวเป็นองค์กรพื้นฐานแห่งแรกที่จะเป็นผู้เสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยมีชุมชนเป็นหน่วยงานที่จะเอื้อให้เกิดบรรยากาศที่ดีของชุมชน ผ่านการส่งเสริมสนับสนุนด้านการให้บริการและแหล่งเรียนรู้แก่ครอบครัว การเป็นหุ้นส่วนเป็นแนวคิดของการพัฒนาวัตกรรมการบริหารการจัดการศึกษาภายใต้ความเป็นหุ้นส่วนร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการดูแล และสนับสนุนทรัพยากรสำหรับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือ การยกระดับคุณภาพของผู้เรียน

ดังนั้นหากครอบครัวได้รับการยอมรับมากขึ้น ในฐานะหุ้นส่วนที่ทำงานร่วมกันและเป็นพันธมิตรที่เท่าเทียมกันในการจัดการศึกษา (De Boer et al., 2010) โดยมีการตัดสินใจระหว่างครอบครัวและโรงเรียนซึ่งถือว่าเป็นหน่วยงานที่มีผู้มีส่วนได้เสียและความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนตามวัย (Griffiths et al., 2004) และมีการกระจายความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการศึกษาไปสู่ชุมชนในการใช้ความเชี่ยวชาญ และทรัพยากรที่มีอยู่มากมายภายในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Epstein, 2007) โรงเรียนจึงต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ครอบครัวได้มีบทบาทต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยสิ่งสำคัญจะดำเนินให้ประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและครอบครัว รวมไปถึงชุมชนที่เป็นไปตามพื้นฐานทางทฤษฎีขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพลที่เชื่อว่าโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนที่มีความรับผิดชอบร่วมกันต่อพัฒนาการและการเจริญเติบโตของผู้เรียนจำเป็นต้อง

ใช้อิทธิพลของโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนมาช่วยกันพัฒนาผู้เรียน จึงจะทำให้ผู้เรียนสามารถอยู่ในชุมชนที่มีความหลากหลายด้านการเปลี่ยนแปลงในสังคมยุคปัจจุบันได้ (Qiguang, 2006)

ในการผสมผสานความร่วมมือกันเสมือนการเป็นหุ้นส่วนเพื่อสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญในการมีความรับผิดชอบร่วมกันในการใส่ใจและดูแลผู้เรียนหรือบุตรหลานตามแนวคิดของ Epstein (2010) ได้กล่าวถึงการเป็นหุ้นส่วนของโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนว่า สิ่งสำคัญที่โรงเรียน ครอบครัว และชุมชนจะต้องร่วมกันดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องให้ความสำคัญในการเลี้ยงดูเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมแก่ผู้เรียน รวมไปถึงการจัดสภาพแวดล้อมของบ้านที่สนับสนุนต่อการเรียนรู้ มีการสื่อสารที่มีคุณภาพจากโรงเรียนและครอบครัว การมีจิตอาสาของครอบครัวและชุมชนในการช่วยส่งเสริมการศึกษา ร่วมกับกับโรงเรียน สนับสนุนทรัพยากรด้านแหล่งเรียนรู้และงบประมาณโดยทุกกิจกรรมและความร่วมมือของครอบครัวและชุมชนมีส่วนสำคัญที่จะช่วยเพิ่มพลังและกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างความสำเร็จแก่ตนเอง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนตามทฤษฎีขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพลในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะสามารถใช้เป็นแนวทางแก่สถานศึกษาในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ตามทฤษฎีขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพล ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ตามทฤษฎี

ขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพลในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารแบบ
หุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน
ตามทฤษฎีขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพลในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

บททบทวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากเอกสาร
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นหุ้นส่วนของ
โรงเรียน ครอบครัว และชุมชน มีรูปแบบ ดังนี้

Epstein (2011) ให้แนวคิดของการเป็นหุ้นส่วน
6 องค์ประกอบในการจำแนกความรับผิดชอบและ
การดำเนินการของโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน
ในการร่วมกันทำงานเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมและ
เพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนคือ 1) การเลี้ยงดู (Parenting)
เป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ครอบครัวให้เกิดการ
รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละ
ช่วงวัย มีความรู้ความเข้าใจและให้ความสำคัญเกี่ยวกับ
การจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านที่ช่วยส่งเสริมการ
เรียนรู้ของผู้เรียน 2) การสื่อสาร (Communicating)
คือ การสื่อสารที่มีประสิทธิผลและการติดต่อแบบ
สองทางที่มีความเหมาะสมเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
ในโรงเรียน 3) จิตอาสา (Volunteering) เป็นการ
สรรหาจัดหาอาสาสมัครเพื่อมีส่วนร่วมในกิจกรรม
ต่าง ๆ ที่โรงเรียนดำเนินการ หรือกิจกรรมที่จัดขึ้น
โดยชุมชน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งสนับสนุนผู้เรียน
4) การเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home) เป็นการ
ช่วยเหลือและให้ข้อมูลแก่ครอบครัวเกี่ยวกับขั้นตอน
การเรียนรู้ของโรงเรียน 5) การตัดสินใจ (Decision-
making) คือ การตกลงกันร่วมกันในกิจกรรมที่
เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของผู้ปกครองและ
สมาชิกในครอบครัวในฐานะตัวแทนของครอบครัว
และตัวแทนจากชุมชน 6) การร่วมมือกับชุมชน
(Collaborating with Community) คือ การระดม

กองทุน บริการ และทรัพยากรอื่น ๆ จากชุมชนเพื่อ
ให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

Pang (2004) ได้ศึกษาการเป็นหุ้นส่วนของ
โรงเรียน ครอบครัว และชุมชนในฮ่องกงพบว่า ครอบครัว
ชาวฮ่องกงให้การสนับสนุนการศึกษาของลูก ๆ
ที่บ้านมากขึ้น เนื่องจากมีการจัดโปรแกรมการศึกษา
ที่ให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน ทำให้
ครอบครัวมีความเข้าใจในการดูแลบุตรหลานด้าน
การเรียนมากขึ้น ครอบครัวจำนวนมากกลายเป็น
อาสาสมัครของโรงเรียนที่ลูก ๆ ของตนเองศึกษาอยู่
นอกเหนือจากการสนับสนุนการศึกษาของบุตรหลาน
ของตนเองที่บ้านแล้ว ครอบครัวได้ให้การสนับสนุน
โรงเรียนในด้านอื่น ๆ ด้วย เป็นการเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์
ระหว่างครอบครัวและครูผู้สอน รวมไปถึงบทบาทของ
ครอบครัวค่อย ๆ เปลี่ยนไปจากการเป็นผู้สนับสนุน
การเรียนรู้ของบุตรหลานเพียงอย่างเดียวที่บ้าน
มาเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนทำให้ความร่วมมือระหว่าง
โรงเรียนกับครอบครัวและชุมชน ในฮ่องกงมีระดับ
ความเป็นหุ้นส่วนเพิ่มมากขึ้นตาม 6 องค์ประกอบ
คือ 1) การเลี้ยงดู (Parenting) มีการพัฒนาโดย
ให้การศึกษแก่ครอบครัวทำให้ครอบครัวมีความสนใจ
โรงเรียนมากขึ้น 2) การสื่อสาร (Communicating)
ครอบครัวมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของ
โรงเรียนเพิ่มมากขึ้น 3) จิตอาสา (Volunteering)
ด้านการเป็นอาสาสมัครได้รับการตอบรับอย่างดีจาก
ทั้งครูและครอบครัว 4) การเรียนรู้ที่บ้าน (Learning
at home) ให้แนวคิดเรื่องการเรียนรู้แก่ครอบครัว
ส่งเสริมด้านการอ่านระหว่างครอบครัวและบุตร
5) การตัดสินใจ (Decision-making) มีการร่างกฎหมาย
ว่าด้วยการขยายการกำกับดูแลโรงเรียนต่อรัฐบาล
โดยมีสาระเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความร่วมมือของ
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่าง
ชาญฉลาด 6) การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating
with community) โดยโรงเรียนได้มีการเข้าไปใช้
ทรัพยากรของชุมชนมากขึ้น

Epstein (2010) เห็นว่า ผู้เรียนมีโอกาสที่ดีที่สุดในการเรียนรู้ทางด้านวิชาการหากมีการร่วมมือกัน อย่างเหนียวแน่นระหว่างครอบครัวและโรงเรียน ซึ่งบริบทของสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนมากที่สุดคือ โรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งบทบาทของแต่ละส่วนจะมากหรือน้อยนั้น จะขึ้นอยู่กับโอกาส และกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและครอบครัว นอกจากนี้โรงเรียนและครอบครัวควรมีการสร้างกรอบความเข้าใจให้ตรงกันว่า ครอบครัวควรมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ การศึกษาอย่างเป็นทางการของผู้เรียนในระดับใดบ้าง และสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อประโยชน์หรือผลเสียของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด

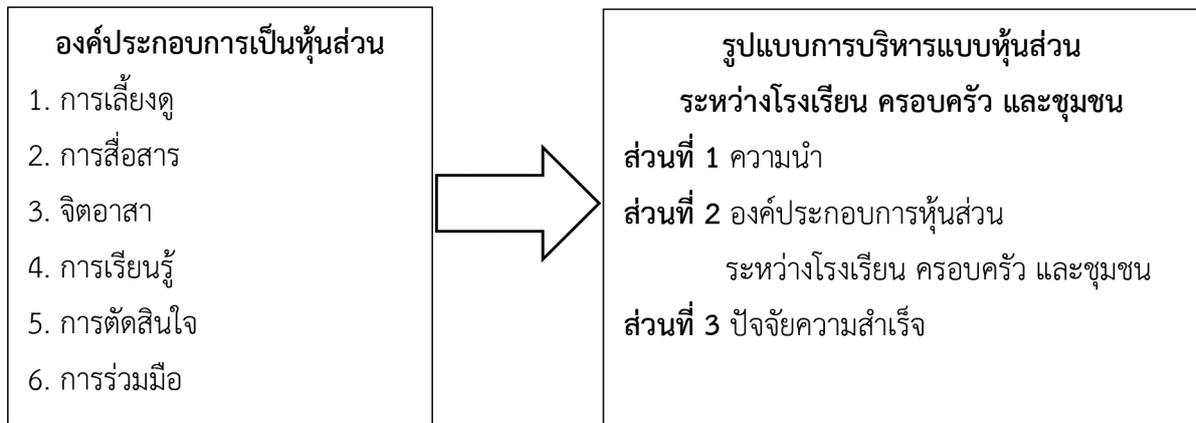
Epstein (2007) กล่าวถึงความร่วมมือที่ได้ขยายออกไปสู่ชุมชนในวงกว้างถึงแม้ว่าจะมีข้อกฎหมายที่จำกัดอยู่ แต่การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนจะเป็นสิ่งที่ดึงเอาความเชี่ยวชาญ และทรัพยากรที่มีอยู่มากมายภายในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

Buason (2009) ได้ให้ความหมายของรูปแบบ จำแนกออกเป็น 3 ความหมาย คือ 1) แผนภาพหรือ ภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของ

จริง รูปแบบในความหมายนี้มักจะเรียกทับศัพท์ใน ภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ 2) แบบแผนความสัมพันธ์ของสมการทางคณิตศาสตร์ ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “Mathematical Model” 3) แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการ ประเมิน

Sirisunhirun (2004) ได้พัฒนารูปแบบการ พัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดี ผลการศึกษา พบว่ารูปแบบที่ได้มีองค์ประกอบ 4 ได้แก่ 1) คุณลักษณะ ภาวะผู้นำของคณบดีที่ต้องพัฒนา 2) หลักการและ แนวคิดกำกับรูปแบบ และวัตถุประสงค์ทั่วไปของ รูปแบบ 3) กระบวนการ พัฒนาคุณลักษณะภาวะ ผู้นำของคณบดี ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน เนื้อหาการ พัฒนา วิธีการ และกิจกรรมการพัฒนา วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม และผลที่ต้องการ และ 4) แนวทาง การนำรูปแบบไปใช้ เงื่อนไขความสำเร็จ และตัวบ่งชี้ ความสำเร็จของรูปแบบ

จากการศึกษาแนวคิดและการวิเคราะห์เอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด ในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ตามทฤษฎีขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพลในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพคือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2,358 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 330 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษา การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie และ Morgan (1970) และดำเนินการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจาก 6 ภูมิภาค และสุ่มอย่างง่ายให้กระจายตามสัดส่วนโรงเรียน (ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ คือ 1) แบบสอบถามจำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การเป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน มีการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ส่งแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาของประเด็นคำถาม แล้วหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbrach's Coefficient) คำนวณค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟาของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 และ 2) แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ส่วนการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการเป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นด้วยวิธี Priority Needs Index ของ Wongwanich (2007) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การเลือกประเด็นความต้องการจำเป็นโดยใช้ค่าตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยโดยสรุปมีดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นของการเป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน นำเสนอตามค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ดังต่อไปนี้

1.1 สภาพปัจจุบันของการเป็นหุ้นส่วนด้านการร่วมมือ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.92) โดยโรงเรียนมีการจัดประชุมร่วมกับผู้ปกครองในการกำหนดแนวทาง การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และได้รับการสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้จากสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและหน่วยงานภายในท้องถิ่น ด้านสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.61) โดยโรงเรียนจะต้องมีการจัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียนในการเลือกเรียนและประกอบอาชีพตามสนใจและความ

ถนัดและการประสานความร่วมมือเพื่อการสนับสนุนจากผู้ปกครอง องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน ในด้านอาคารสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.37$) พบว่า โรงเรียนควรสร้างความร่วมมือกับชุมชนเกี่ยวกับการสนับสนุนทรัพยากรด้านแหล่งเรียนรู้และให้ผู้ปกครองเป็นผู้นำเสนอกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ

1.2 สภาพปัจจุบันของการเป็นหุ้นส่วนด้านการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.90) สภาพที่พึงประสงค์ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.37$) พบว่า โรงเรียนควรมีการจัดทำโครงการสอนของครูผู้สอนให้ผู้ปกครองได้รับทราบ และมีการให้ข้อมูลแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการมอบหมายงานของครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา

1.3 สภาพปัจจุบันของการเป็นหุ้นส่วนด้านจิตอาสาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.91) สภาพที่พึงประสงค์ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.35$) พบว่า โรงเรียนควรมีระบบจัดเก็บข้อมูลของบุคคลและองค์กรที่เป็นอาสาสมัครในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

2. รูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนตามทฤษฎีขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพลในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยสามส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ส่วนนำประกอบด้วย แนวคิดการหลักการ และวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) แนวคิดการเป็นหุ้นส่วน เป็นการพัฒนาความร่วมมือและร่วมรับผิดชอบระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ในสิ่งที่เป็ผลลัพท์จากการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

2) หลักการ ประกอบด้วยหลักการเป็น

หุ้นส่วนของโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน เพื่อให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษา รวมไปถึงครอบครัวและบุคคลในชุมชน ได้มีส่วนร่วมและตัดสินใจ ในการดำเนินการที่เป็นภารกิจของโรงเรียน หลักการสื่อสารปฏิสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียน มีความชัดเจนเกี่ยวกับนโยบาย โครงการ กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน และหลักการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมของโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ที่ส่งเสริมโอกาสที่หลากหลายแก่โรงเรียน ครอบครัว และชุมชนในการทำงานร่วมกัน

3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบเพื่อให้มีรูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทการศึกษาไทย และเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาแบบหุ้นส่วนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ส่วนที่ 2 องค์กรประกอบการเป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ประกอบด้วย การเลี้ยงดู การสื่อสาร จิตอาสา การเรียนรู้ การตัดสินใจ การร่วมมือ ซึ่งมีแนวทางการบริหารแบบหุ้นส่วนทั้งหมด 4 แนวทาง ตามขนาดโรงเรียน ดังนี้

แนวทางที่ 1 การบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญในองค์ประกอบด้านการเลี้ยงดู ส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายระหว่างครอบครัวในระดับชั้นให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดี ด้านการเรียนรู้ โรงเรียนจะต้องมีการให้ความเข้าใจต่อครอบครัวเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาของผู้เรียน ด้านการตัดสินใจ โรงเรียนจะต้องมีการส่งเสริมให้ครอบครัวเข้ามามีบทบาทร่วมกับโรงเรียนในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม

แนวทางที่ 2 การบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน สำหรับโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญในองค์ประกอบด้านการร่วมมือ โดยโรงเรียนจะต้องมีการสร้างเครือข่าย

กับชุมชนในการสนับสนุนทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากร ด้านการเรียนรู้ ต้องมีการให้ความเข้าใจและให้แนวคิดแก่ครอบครัวเกี่ยวกับการดูแล ด้านจิตอาสาจะต้องมีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นของครอบครัวและชุมชนเกี่ยวกับทักษะ ความรู้ ความสามารถ และความสนใจของครอบครัวที่มีความพร้อมในการสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน

แนวทางที่ 3 การบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่โรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญในองค์ประกอบด้านการตัดสินใจ โรงเรียนจะต้องเปิดโอกาสให้ครอบครัวและชุมชนได้ร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ด้านการสื่อสารจะต้องมีระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนแก่ครอบครัวและชุมชน ผ่านช่องทางที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว ด้านการเลี้ยงดูมีการสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมและการเรียนการสอน ด้านการร่วมมือมีการระดมทรัพยากรจากชุมชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ ทักษะและความสามารถต่าง ๆ

แนวทางที่ 4 การบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญในองค์ประกอบด้านการเลี้ยงดู โรงเรียนจะต้องส่งเสริมสร้างความเข้าใจแก่ครอบครัวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ด้านการสื่อสารโรงเรียนจะต้องมีระบบที่ใช้

ในการติดต่อสื่อสารกับครอบครัวและชุมชนเพื่อรายงานสถานการณ์และข่าวสารที่รวดเร็ว ด้านการร่วมมือจะต้องมีการดำเนินการร่วมกันในการกำหนดแนวทางสำหรับส่งเสริมความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียน

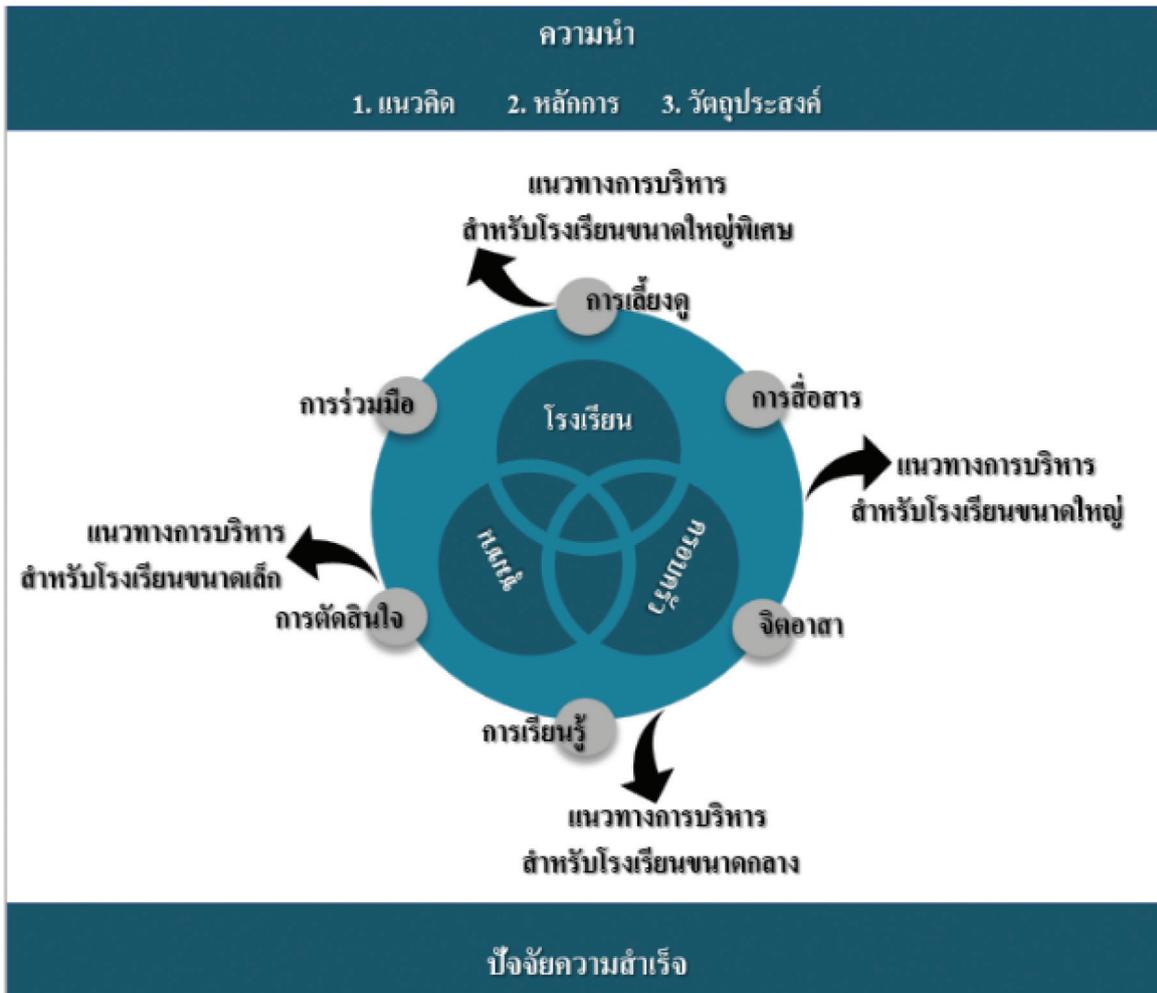
ส่วนที่ 3 ปัจจัยความสำเร็จ ในการนำรูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจนต่อทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้การขับเคลื่อนเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ควรมีการมุ่งเน้น ดังนี้

1) ครอบครัวต้องเห็นถึงความสำคัญต่อการสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เหมาะสม

2) โรงเรียนต้องมีแนวทางในการส่งเสริมให้ครอบครัวได้เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างทักษะเบื้องต้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียน สนับสนุนให้ครอบครัวมีการทำงานร่วมกันกับครูผู้สอน

3) ชุมชนต้องเสริมสร้างบรรยากาศของชุมชนให้สนับสนุนการเรียนรู้ มีการจัดตั้งจุดให้บริการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนและครอบครัวเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

จากผลการวิจัยโดยสรุปสามารถนำเสนอเป็นรูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ตามทฤษฎีขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพลในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนตามทฤษฎีขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพลในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนที่ 1 แนวคิด หลักการ และวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) ส่วนที่ 3 ปัจจัยความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการ

จำเป็นสูงสุด 3 อันดับ คือ ด้านการร่วมมือ ด้านจิตอาสา และด้านการเรียนรู้ ที่แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนควรสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการสนับสนุนทรัพยากรด้านบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญและแหล่งเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสให้กับครอบครัวได้เข้ามามีบทบาทในการเสนอกิจกรรมและโครงการที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน มีการจัดระบบของการจัดเก็บข้อมูลของผู้ที่ต้องการทำงานด้านจิตอาสาร่วมกับโรงเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบเพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ รวมไปถึงการจัดทำโครงการสอนของครูผู้สอนให้แก่ครอบครัวได้รับทราบ และมีการให้ข้อมูลแก่ครอบครัวเกี่ยวกับการมอบหมายงานของครูผู้สอนกับผู้เรียน สอดคล้องกับ Mortimore และ

Sammons (1987) กล่าวว่า หากโรงเรียนมีนโยบายที่เป็นระบบเปิดแบบไม่เป็นทางการนั้นจะส่งผลมากกับครอบครัว เพราะนโยบายดังกล่าวจะลดช่องว่างทางการสื่อสารและเป็นการสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียนและครอบครัวในการพูดคุยได้ตลอดเวลา และการอนุญาตให้ครอบครัวสามารถเข้าเยี่ยมชมห้องเรียนและสังเกตการณ์วิธีการสอนที่เกิดขึ้นกับบุตรหลานของตนได้ ทำให้ครอบครัวเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน และมีแนวทางที่จะสามารถให้ความช่วยเหลือบุตรหลานให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

รูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย แนวคิด หลักการ และวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 องค์ประกอบที่เป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ประกอบด้วย การเลี้ยงดู การสื่อสาร จิตอาสา การเรียนรู้ การตัดสินใจ การร่วมมือ และแนวทางการบริหารแบบหุ้นส่วน 4 แนวทางสำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก และส่วนที่ 3 ปัจจัยความสำเร็จ ประกอบด้วย ครอบครัวต้องเห็นถึงความสำคัญต่อการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครอบครัวเสริมสร้างเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียน และชุมชนต้องให้การสนับสนุนบริการและแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อาจเป็นเพราะว่าในสภาพปัจจุบันของโรงเรียนที่มีความแตกต่างกันด้านบริบทของสถานศึกษา รวมไปถึงครอบครัวและชุมชนจึงควรมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของสถานศึกษาเพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางการบริหารแบบหุ้นส่วนให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาในการนำรูปแบบไปประยุกต์โดยจะช่วยให้สามารถดึงศักยภาพของทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับ Booth และ Dunn (2013) กล่าวว่า การที่ครอบครัวมีความหลากหลายและแตกต่างกันทางด้านเศรษฐกิจและการศึกษา ไม่ได้

แปลว่าครอบครัวไม่มีความสามารถ ในความเป็นจริงครอบครัวสามารถที่จะช่วยโรงเรียนได้ในการแสวงหาแหล่งสนับสนุนทางเลือกเพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้และประสบความสำเร็จได้ในโรงเรียน หรือแม้แต่จัดหาทรัพยากรหรือความช่วยเหลืออื่น ๆ สำหรับผู้เรียนที่จำเป็นต้องมีการจัดการศึกษาด้วยโปรแกรมพิเศษ ซึ่งครอบครัวสามารถช่วยในการจัดหาผู้ประกอบการวิชาชีพที่ได้รับใบอนุญาต เช่น นักจิตวิทยา นักบำบัด นักภาษา และนักกิจกรรมบำบัดให้กับโรงเรียนได้เพื่อตอบสนองความต้องการที่จำเป็นของผู้เรียน

สรุปผล

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการร่วมมือ มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการสร้างความร่วมมือกับชุมชนเกี่ยวกับการสนับสนุนทรัพยากรด้านและให้ผู้ปกครองเป็นผู้นำเสนอกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ด้านการเรียนรู้ มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความต้องการจำเป็นด้านการจัดทำโครงการสอนของครูผู้สอนให้ผู้ปกครองได้รับทราบด้านจิตอาสา มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บข้อมูลของบุคคลและองค์กรที่เป็นอาสาสมัครในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ (PNIModified = 0.38)

2. รูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ประกอบด้วยสามส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ได้แก่ แนวคิด หลักการ และวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 องค์ประกอบที่เป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ประกอบด้วย การเลี้ยงดู การสื่อสาร จิตอาสา การเรียนรู้ การตัดสินใจ การร่วมมือ และแนวทางการบริหารแบบหุ้นส่วนสำหรับ

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก และส่วนที่ 3 ปัจจัยความสำเร็จ ครอบครัวต้องเห็นถึงความสำคัญต่อการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครอบครัวเสริมสร้างเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียน และชุมชนต้องให้การสนับสนุนบริการและแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารแบบหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน พบว่าโดยภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการร่วมมือ โรงเรียนควรมีการพัฒนาไปกับครอบครัวและชุมชน โดยการกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของพันธกิจของสถานศึกษาเพื่อสร้างความร่วมมือกับองค์กร หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในการให้การสนับสนุนทรัพยากร ด้านบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญและแหล่งเรียนรู้ภายนอก เพื่อเป็นตัวอย่างของการบริหารแบบหุ้นส่วนที่ประสบความสำเร็จสามารถนำไปขยายผล และเป็นต้นแบบให้แก่สถานศึกษาอื่น ๆ

1.2 ด้านจิตอาสา โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นของครอบครัว และชุมชนอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับทักษะ ความรู้ ความสามารถ และแหล่งเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการส่งเสริมทักษะของผู้เรียน

ช่วยให้โรงเรียนมีข้อมูลและทราบถึงความสนใจ ความพร้อมของครอบครัวและชุมชน ที่จะมีสามารถในการสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความสนใจในชุมชน หรือผู้มีความเชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ เข้ามา ร่วมสนับสนุนการจัดการจัดกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเปิดกว้าง เพื่อให้สามารถจัดการศึกษา และพัฒนาผู้เรียนร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการเรียนรู้ โรงเรียนควรมีการจัดทำโครงการสอนให้ครอบครัวได้รับทราบ และมีการให้ข้อมูลแก่ครอบครัวเกี่ยวกับการมอบหมายงานในแต่ละรายวิชา รวมไปถึงการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้ที่บ้าน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมและโครงการที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน เพื่อให้การจัดการศึกษา สอดคล้องและตรงตามความต้องการของผู้เรียนและครอบครัว

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหุ้นส่วนด้านการร่วมมือในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.2 ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการบริหารแบบหุ้นส่วนที่มีประสิทธิภาพ

2.3 การรับรู้ของครอบครัวและชุมชนต่อการร่วมมือด้านจิตอาสาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้

References

- Buason, R. (2009). *Research and development of educational innovation*. Kam Samai. [in Thai]
- De Boer, A., Pijl, S. J., & Minnaert, A. (2010). Attitudes of parents towards inclusive education: A review of the literature. *European Journal of Special Needs Education, 25*(2), 165-181.
- Booth, A., & Dunn, J. F. (Eds.). (2013). *Family-school links: How do they affect educational outcomes?* Routledge.
- Epstein, J. L. (2007). Improving family and community involvement in secondary schools. *Principal Leadership, 8*(2), 16-22.

- Epstein, J. L. (2010). School, family, community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, 92(3), 81-96.
- Epstein, J. L. (2011). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools*. Routledge.
- Griffiths, C. B., Norwich, B., & Burden, B. (2004). Parental agency, identity and knowledge: Mothers of children with Dyslexia. *Oxford Review of Education*, 30(3), 417-433.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Ministry of Education. (2002). *The National Education Act 2003 (No. 2)*. The Express Transportation Organization of Thailand. [in Thai]
- Mortimore, P., & Sammons, P. (1987). New evidence on effective elementary schools. *Educational Leadership*, 45(1), 4-8.
- Pang, I. W. (2004). School-family-community partnership in Hong Kong-perspectives and challenges. *Educational Research for Policy and Practice*, 3(2), 109-125.
- Qiguang, Y. A. N. G. (2006). The theory of overlapping spheres of influence: An explanatory framework of the partnership between schools and families in America. *Studies in Foreign Education*, 33(2), 76-80.
- Sirisunhirun, S. (2004). *A development of model for leadership traits development of the deans* [Doctoral dissertation]. Chulalongkorn University. [in Thai]
- Wongwanich, S. (2007). *Needs evaluation research necessary*. Chulalongkorn University Publisher. [in Thai]

Name and Surname: Daosawan Wongsena
Highest Education: Ed.D. (Educational Administration),
Kasetsart University
Affiliation: Kasetsart University
Field of Expertise: Educational Administration

Name and Surname: Wisut Wichitputchraporn
Highest Education: Ph.D. (Educational Administration),
Chulalongkorn University
Affiliation: Kasetsart University
Field of Expertise: Educational Administration

Name and Surname: Achara Niyamabha

Highest Education: Ph.D. (Educational Administration),
Chulalongkorn University

Affiliation: Kasetsart University

Field of Expertise: Educational Administration

Name and Surname: Sanan Prachongchit

Highest Education: Ph.D. (Educational Administration),
The University of Alberta

Affiliation: Kasetsart University

Field of Expertise: Educational Administration